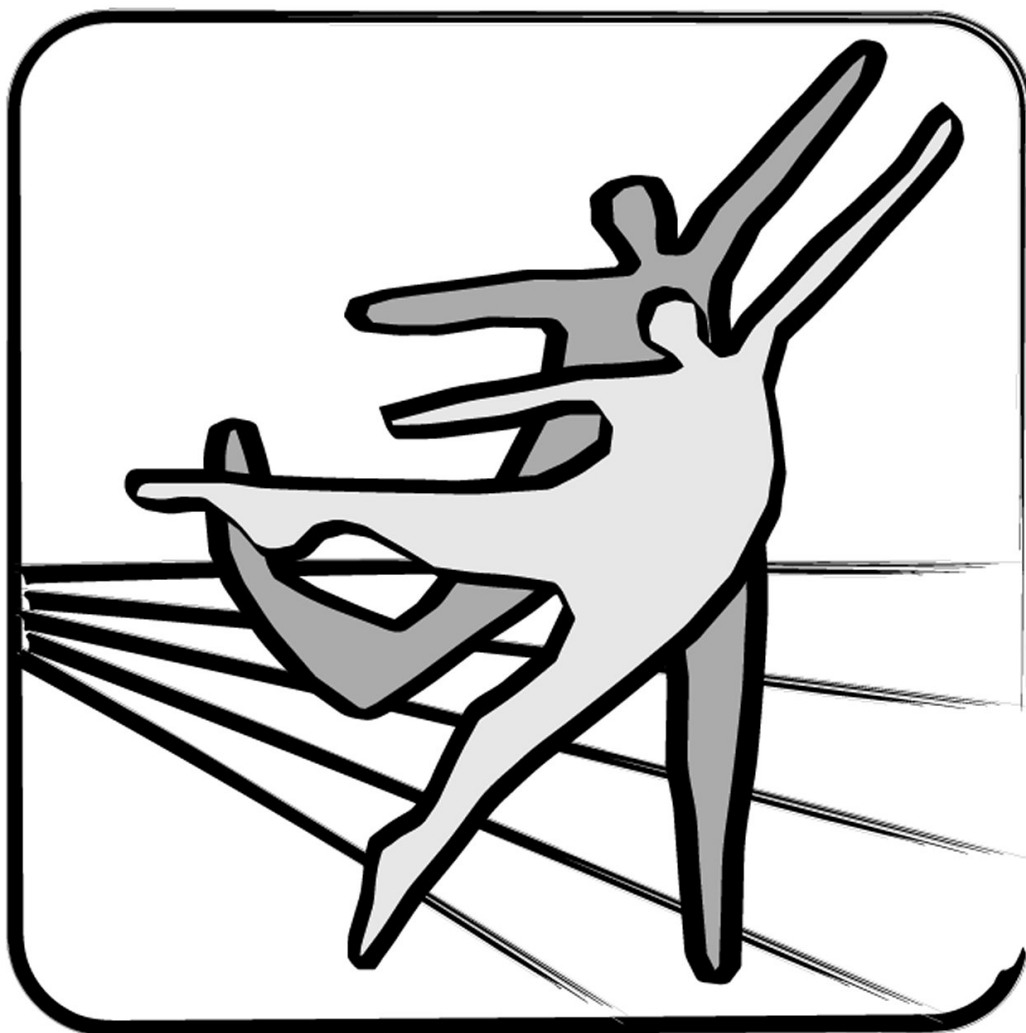

Rytmik FORUM

Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze medlemstidning Nr 1-2002 Årgång 20

SRD

Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze

Ordföranden har ordet:

Först en glädjande nyhet:

SMPU (Sv. Musikpedagogisk union) sände in sju olika förslag på workshops till ISME (Världskongressen) i Bergen i augusti. Enligt ryktet fanns det cirka 350 förslag totalt. Bland de utvalda fanns Barbro Rydin och hennes mattelärarkollega Ewa Olsson som ska hålla en workshop om Rytmikundervisning och Matematik. Grattis! Grattis, jublar vi i styrelsen.

Sedan en något tristare sak.

Tyvärr är jag nu tvungen att säga - tack för mig! Det gick att övertala mig att stanna som ordförande en gång, men nu tryter orken för mig. Med stor vanda har jag beslutat mig att gå vidare med andra uppgifter. Därför frågar jag nu dig:

Sökes: styrelsemedlemmar

Tycker du om att uttrycka dig rytmiskt? Gillar du musik? Är du intresserad av människor? Tycker du att det du arbetar med är viktigt? Vill du ha uppskattning för ditt arbete? Lockar det dig att resa utomlands? Vill du utvecklas? I så fall passar du perfekt som styrelseledamot i vårt lilla men trevliga förbund och som skribent i vår medlemstidning.

Arbetsuppgifter:

- Du kommer att få chansen att delta i internationellt samarbete och i fortbildande kongresser.
- Du kommer att få utveckla ditt sinne för ordens rytmik och musik och bli publicerad i medlemstidningen.
- Du kommer att tillsammans med dina kolleger arrangera en helgkurs per år.
- Du kommer att få chansen att höja statusen på de frågor som rör rytmikare.
- Du kan arbeta hemifrån din dator med e-postadress och sköta mycket av styrelsearbetet på distans.

Uppdraget att hantera hemsidan och redigera medlemstidningen är redan utlagt på andra personer.

Vi är ett litet och trevligt förbund där allt arbete man gör syns och blir uppskattat. Att vara med i styrelse är varken ett svårt eller jobbigt uppdrag. Så ta chansen! Vi har alla ett ansvar att vårt förbund lever och frodas och rör sig! Om ingen tar över stafettpinnen och ställer upp kommer vi att stå där utan förbund!

Hoppas verkligen att vi ses till årsmöteshelgen, där vi alla har möjlighet att bidra till vårt förbunds fortsatta existens!

Eva Pellbäck, ordförande

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE SRD

**Härmed kallas alla medlemmar i SRD till årsmöte
Mötet äger rum den lördagen
16 mars 2002**

Tid: 16.30 – 17.30

**Lokal: Kungliga
Musikhögskolan Stockholm
sal A 234**

Adress: Valhallavägen 105

**Hjärtligt välkomna!
Styrelsen**

Innehåll 1 / 2002

2 SRD

3 Fonder

4 Årsmöteshelg

6 Markatta

8 Vad gör du nu?

**9 Birgit Åkessons
donation**

9 Recension

10 Kalendarium

12 Notes Bariolée

Rytmikforum ges ut av Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze

Ansvarig Utgivare: Eva Pellbäck, ordförande i SRD

Redaktion: Alexandra Hedberg och Karin Jehrländer

Redigering och Layout : SATB

Tryck: Ekonomiprint

Manusstopp för Rytmikforum nr 2, 15 maj

Skicka insändare artiklar, bilder och synpunkter via e-post till

karin.jehrlander@telia.com eller på diskett eller på papper till

Karin Jehrländer, Rapsodivägen 136, 142 41 SKOGÅS

Hemsida: www.rytmik.just.nu

ISSN 0280 - 6117

STIPENDIER FÖR RYTMIKPEDAGOGER

Stiftelsen Svenska Dalcrozeseminariets Fond har till uppgift att i Sverige främja utvecklingen av Jaques-Dalcrozemetoden, huvudsakligen genom stöd till undervisning och utbildning på området. Stiftelsen skall göra detta genom att bl. a. ”utdela arbetsstipendier till läromedelsförfattare och översättare av pedagogisk litteratur, utdela resestipendier till svenska rytmikpedagogers studieresor”.

Ansökan på särskild blankett skall vara stiftelsen tillhanda senast den 15 mars 2002 och sändas till

Stiftelsen Svenska Dalcrozeseminariets Fond
c/o Maria Lind
Västgötagatan 22
118 27 Stockholm

För upplysningar och ansökningsblankett
kontakta Maria Lind tel dagtid: 08-16 18 63

Sök stipendium från

STIFTELSEN EBBA BURTONS HEDERSUPPDRAG

Ebba Burton har skänkt en stor summa pengar till SRD och en styrelse bestående av Agneta Gusterman, Hjördis Lundén och Ulla Hellqvist förvaltar pengarna inom ramen av en stiftelse. Du kan söka pengar till de ändamål som stadgarna föreskriver genom att skriva till

Stiftelsen Ebba Burtons Hedersuppdrag
c/o Agneta Gusterman, Bellmansgatan 19, 118 47 Stockholm tel: 640 10 58

Stiftelsen Ebba Burtons Hedersuppdrag har bildats för att värna rytmikpedagogikens framväxt i Dalcroze's anda, och att i detta syfte stödja verksamhet nära anknuten till Svenska Rytmiklärarförbundet Dalcroze (SRD)

Stiftelsens styrelse skall fördela stiftelsens kapital så som stipendier, reseersättningar samt andra kostnadsersättningar som tjänar stiftelsens syfte. Fördelning av stiftelsens medel kan ske när som helst under året, utan någon periodicitet, men baseras alltid på ett sammanträdesbeslut om utdelning.

VÄLKOMMEN TILL ÅRSMÖTE OCH KURSHELG!

Lörd-sönd. 16-17 mars 2002

Kungliga Musikhögskolan, Stockholm (T-bana Stadion)

Kurser:

Barbara Schultze, Tyskland

"Rytmik med tonåringar"

Krister Broberg, Stockholm

"Fläskkorvsmetoden"

OBS! I år starkt rabatterat pris. Missa inte chansen. Detta är kanske sista året vi arrangerar årsmöteskursen.

Vi har den stora äran att presentera två förnämliga föreläsare på vår årsmöteshelg.

På lördagen kommer Barbara Schultze. Hon är rytmik- och tvärflöjtspedagog. Hon har tidigare varit lärare vid Musikhögskolan i Detmold. Numera är hon huvudlärare i rytmik vid Akademin i Remscheid och vidareutbildar musklärare och andra som kan ha behov av rytmikundervisning i sitt yrke. Hon är också en eftertraktad gästlärare på olika musikhögskolor både hemma i Tyskland och utomlands. Vi är glada att vi har lyckats få henne till Sverige.

Rytmik med tonåringar:

Böcker om rytmik brukar sällan befatta sig med metodik för högstadiet. Det anses ofta svårt att undervisa tonåringar i rytmik. Barbara Schultze menar att det går bra att undervisa tonåringar i rytmik om pedagogen anpassar innehåll och arbetssätt. I samband med detta tema finns det många frågor som ska besvaras. Vilka teman och vilket innehåll från rytmiken kan fångsla ungdomar, så att de får lust att öppna sig för nya rörelse- och musikerfarenheter?

Vilka musik- och rörelseegenskaper hos t.ex. hiphop, breakdance eller techno går att utveckla inom ramen för rytmikundervisningen? Vilka möjligheter finns det i arbetet med mångkulturella ungdomsgrupper? På denna kurs ska vi arbeta med dessa frågor på ett både praktiskt och reflekterande sätt.

På söndagen kommer Krister Broberg. Han lär oss mer om

Fläskkorvsmetoden:

Krister Broberg, som är mer känd under namnet "Farbror Fläskkorv", har sjungit med barnen i Stockholm sedan mitten av 1980-talet. I hans musikverkstad har åtskilliga dagisgrupper med personal lärt sig att musicera på ett lustfyllt sätt.

Under en kursdag på Musikmuseet i Stockholm i november höll Krister Broberg en föreläsning om barns musikskapande. För att illustrera sitt

tal visade han videon med olika barngrupper. Det var imponerande att se vad barngrupperna hade åstadkommit på kort tid. De spelade både tokiga visor och allvarliga sånger, allt i en salig röra smaksatt med rock, folkton, buskis, jazz, rap, callypso m.m. De allra flesta sångerna hade barnen skrivit själva.

Krister är en naturlig och humoristisk talare och föreläsningen var både intressant och underhållande. Vi rytmiklärare som var där blev nyfikna på hur Krister hade burit sig åt rent praktisk för att lära barnen att spela trummor, bas, dragspel och

keyboard. Vi ville även veta mer om hans kompositionsarbete med barnen.

– Nä, det hinner jag inte prata om idag, det får bli en annan gång, sa Krister, när publiken ville veta mera.

Flera rytmiklärare menade då att SRD måste bjuda in "Farbror Fläskkorv" att berätta mer för oss.

Ja, kära medlemmar, nu blir det av! Den 17/3 kommer alltså Krister Broberg och talar om för oss hur han arbetar.

Program för helgen

Lördag 16 mars

10.00 - 16.00 Rytmikkurs för Barbara Schultze. (Undervisningsspråk engelska)

16.30 - 17.30 Årsmöte SRD

18.00 - 19.00 Rytmikföreläsning med studerande från KMH

19.00 - Middag och samkväm

Söndag 17 mars

10.00 - 13.00 Kurs med Krister Broberg

Anmälan sker antingen:

med telefon till Eva Pellbäck telefon 08-704 19 74

Brev till:

SRD

Rapsodivägen 136

142 41 SKOGÅS

eller

E-post till : dalcroze@hotmail.com

SISTA ANMÄLNINGSDAG ÄR TISDAG DEN 5 MARS

Kursen kostar 200 kronor för SRD-medlemmar. Kursen är starkt rabatterad. Du måste anmäla dig för att vara säker på att få en plats. Avgiften sättes in på pg 5 80 33-2 när du fått bekräftelse om plats. Antalet deltagare är maximalt 22.

OBS! Mat ingår inte i avgiften. Det går bra att beställa lunchsmörgåsar. Säg till vid anmälan! Lördagkvällens middag intages på närliggande restaurang.

Rymdhäxor - ett äventyr i raketfart

- Vart ska vi åka? sa Hektor.
- Du måste åka ner för att komma upp, sa Tilda.
- Bak för att komma fram, sa Hilda.
- In för att komma ut, sa Vilda.

Den kaxige Hektor får ett uppdrag. Han ska stoppa Det svarta hålet i rymden. Häxorna Hilda, Tilda och Vilda lockar ut honom på det farliga uppdraget...

Rymdhäxor, heter den tredje och senaste föreställningen av rytmikgruppen Markatta, som består av Ingrid Brännström, Sanna Källman och Lotta Sjölin-Cederblom. Slagverkaren Magnus Ek är inlånad för att spela Hektor i uppsättningen, som framförallt spelas för barn.

Föreställningen rör sig i gränslandet mellan musik, dans, rörelse och teater. Medlemmarna i gruppen skriver själva musik och text till sina föreställningar, men de använder sig också av traditionellt material såsom folkvisor och ramsor. Markattas främsta inspirationskällor inom rytmiken har varit Kerstin Lindgren och Kerstin Linzander.

Markatta

Ingrid Brännström, Sanna Källman och Lotta Sjölin-Cederblom träffades på rytmiklinjen på Musikhögskolan i Göteborg. De upptäckte att de arbetade bra ihop och att de hade liknande smak när det gällde musik och rörelse. Skolans utbildning påverkade dem alla tre, både på gott och ont.

- Vi lärde oss mycket på skolan, men vi gjorde också uppror mot undervisningen ibland och fick lust att busa, säger Sanna Källman.

Eftersom de tre rytmikstuderande tyckte om att samarbeta och gjorde många rörelseformer tillsammans på skolan, fick de ihop

en hel del material under utbildningstiden som de använder än idag. Ingrid och Sanna tog rytmiklärarexamen 1990. Trion fortsatte att träffas och rörelsejamma. Lotta tog sin examen 1992, samma år som trions första uppsättning hade premiär. "Markattorna" försörjer sig enbart på frilansuppdrag. Musik i Väst hjälper dem med marknadsföringen. Gruppen spelar mest för barn och ibland också för vuxna.

Musiken genomsyrar Markattas föreställningar. Alla spelar instrument på scen.

Ingrid Brännström är en erkänd sångerska och undervisar bland

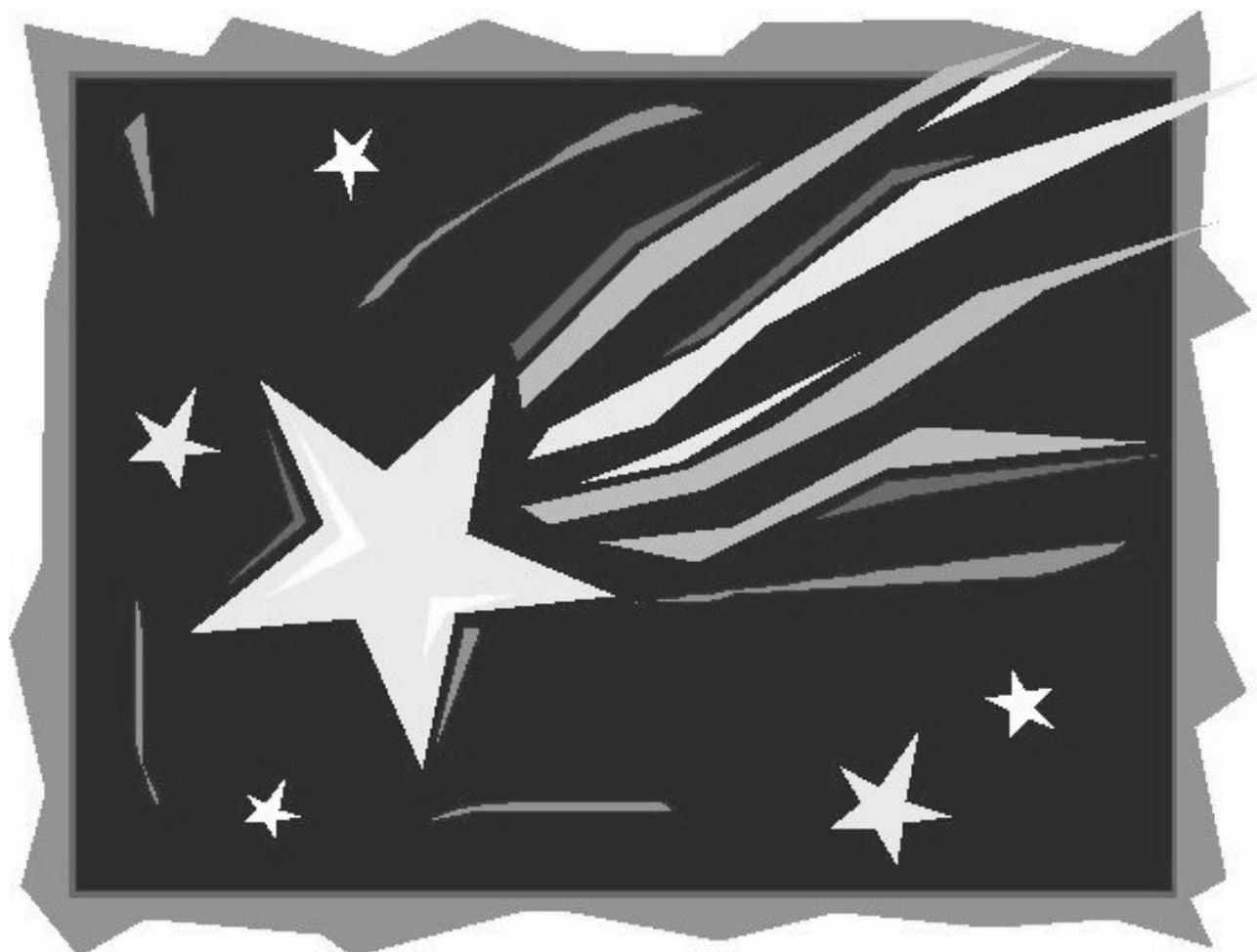
annat i folksång på Musikhögskolan i Göteborg. Hon spelar dragspel. Lotta Sjölin Cederblom har ett förflutet som rocksångerska och spelar klarinett. Sanna Källman är cellist och studerade cello i Madrid innan hon började på Musikhögskolan. Västindisk musik är Sannas stora intresse. Hon och hennes man har tillbringat mycket tid på Haiti för att lära sig mer om musiken och dansen på ön. Förutom att vara med i Markatta medverkar de tre också i andra konstellationer, som sångensemblen Amanda, Simbi, ZigZag och Makadam.

Förutom artistjobbet jobbar Markatta ibland pedagogiskt i pro-

jektform med tema som knyter an till deras föreställningar. I samband med föreställningen Luftslottet tillverkade Ingrid, Sanna och Lotta ett pedagogiskt material med ramsor och sånger om de fyra elementen. Projektet blev mycket uppskattat av personal och barngrupper. Tanken är att deras senaste uppsättning, Rymdhäxor, också ska mynna ut i ett pedagogiskt material som knyter an till temat i pjäsen.

Men först flyger Hilda, Tilda och Vilda till Konserthuset i Göteborg. I mars ska de landa där och göra ett riktigt spännande rymdäventyr tillsammans med Göteborgs symfoniker!

K.J.

Vad gör du nu för tiden?

Den här gången har vi intervjuat några som tog examen i Malmö på sextio- och sjuttiontalet.

Lena Brodin

Vad gör Du nu?

Jag är anställd halvtid vid Stockholms Musikhögskola. Jag undervisar i stråk och piano.

Jag har också en vuxenrytmikgrupp med avspänning. Den har jag faktiskt haft i 30 år. Några av deltagarna har varit med i 30 år, men somliga bara 15-16 år. Jag leder babyrytmik på Mäster Olofsgården i Gamla stan. Fiolrytmik är något som jag också undervisar i och så har jag en kör. De heter "Lena röster".

Har Du haft användning för Din utbildning?

Javisst, jag tänker alltid i rytmik och rörelse i min instrumentalundervisning. Jag kom sent till rytmiken. Jag spelade altfiol, fiol och piano i många år och kom sedan till rytmiken. Rytmiken gjorde att jag fick en helhet både musikalisk och pedagogiskt genom att rörelsen integrerades i musiken.

Har Du fortbildat Dig?

Ja, inom stråkpädagogiken.

Ann-Lena Ahlberg

Vad gör Du nu?

1976 tog jag rytmik- och sångpedagogexamen vid Musikhögskolan i Malmö. Nuförtiden är jag högskoleadjunkt i musik vid institutionen för humaniora och samhällsvetenskap på högskolan i Kristianstad. Jag är nu inne på mitt fjärde år som lärare inom lärarutbildningen. Jag har undervisat i musik vid musikhögskola och inom grundskolans låg- och mellanstadium, haft barngrupper i rytmik (0-5 år) och barn och ungdomskörer. Inom Lunds stift har jag tillsammans med en kollega återkommande kurser "Barn och Musik" för kyrkomusiker och barnledare.

Jag leder också en kör i Lund som mest sjunger sånger från Sydafrika.

Vid högskolan undervisar jag på de olika lärarutbildningarna i ämnet musik. Eftersom jag är rytmiklärare genomförs undervisningen mycket av rörelse – rytmik, och efter drygt 20 års erfarenhet av musikundervisning inom grundskolan naturligtvis också av praktisk musikmetodik.

Har Du haft användning för Din utbildning?

Ja, väldigt mycket! Även om jag har fortbildat mig och med åren fått en massa erfarenhet så tycker jag att jag fick en bra grund i min utbildning. Jag hade absolut inte kunnat klara mig utan den! Vi hade en träff i Malmö för ett tag sedan där vi firade Rytmikutbildningens 40-års jubileum och det var jättetrevligt att träffa både "gamla" och unga rytmikare. Visst var det mycket skratt och "tänk att vi gjorde så"! Men jag tror att vi alla är överens om att det var en bra utbildning vi fick!

Har Du fortbildat Dig?

Ja, jag har gått olika fortbildningskurser, bland annat i kör och afrikanskt trumpet.

Ulrika Renström Martinsson

Vad gör Du nu?

Efter min examen 1974, undervisade jag på Kommunala Musikhögskolan i Malmö i rytmik och blockflöjt. Så småningom specialiserade jag mig allt mer på klassundervisning och "hela skolan sjunger". Kryddgårdsskolan hette skolan och rektorn var den legendariska Ruth Bauth. (Filmtips: "De viktiga åren" - en film om skolans arbetssätt. Går att låna på AV-centraler) 1988 blev det sedan Kulturskolan i Södertälje där halva min tjänst var förlagd till invandrartäta Bårstaskolan. Där fortsatte jag med klasser och "hela skolan sjunger". Den andra halvan av tjänsten kom att innehålla förskolerytmik, gosskör, blandad kör, stråk och så småningom steelpan. Efter 11 år lämnade jag Bårstaskolan för att i stället ägna mig åt rytmik på samtliga förskolor i annan invandrartät stadsdel. Jag är fortfarande anställd på Kulturskolan i Södertälje. Under årens lopp har jag varierat mina arbetsuppgifter. Just nu arbetar jag med detta:

Musik/rytmik i grundskolans klasser och specialgrupper samt på frigymnasium.

Rytmik/Bild tillsammans med Levande Verkstadspedagog i grundskolans åk 4-6.

Stråkundervisning i orkesterform med rytmikpass

Rytmikundervisning för syriansk/arbiska mamma-barngrupper

Steelpan-undervisning vilket är otroligt givande. Jag har fem olika orkestrar!

Rytmikmetodik på Musikhögskolan i Stockholm.

Har Du haft användning för Din utbildning?

Absolut! Jag ser den som min värdefulla grund på vilken jag bygger mina personliga konstruktioner...

Har Du fortbildat Dig?

Ja, t ex: "Från sångsvag till sångsvan" som är en intressant kurs i sångmetodik på Kungl. Musikhögskolan. Afrikanskt dans- och trumpet i samband med att vi gjorde "African Madonna" med Kulturskolans körer. Steelpan-workshops med studieresor till bl.a. Trinidad. Samt inte minst - SRD: s utmärkta kurser!

Eric Grind

Vad gör Du nu?

Just nu arbetar jag på en friskola med kulturprofil i Falun. Jag är anställd som fritidspedagog i en f-2 klass. I min tjänst ingår även rytmiklektioner. Sång och musik uppstår också ofta spontant när barnen är på fritids. Jag gick ut i Malmö 1979. Efter det arbetade jag i många år vid Höörs Musikskola som kompanjon- och flöjtlärare. Jag har också turnerat med musikteater i skolor och arbetat pedagogiskt med personal i förskolor och grundskolan med sagogestaltning och rytmik. Jag har dessutom utbildat mig till silversmed och arbetade med detta i några år.

Har Du haft användning för din utbildning?

Min utbildning har varit oerhört värdefull i mitt arbete med rytmik och ligger som grund för mitt pedagogiska förhållningssätt.

Har Du fortbildat dig?

Jag har fortbildat mig inom olika konstnärliga uttryck såsom målning, silversmede och allt som rör personlig och andlig utveckling. Jag är nyfiken på det mesta som främjar konstnärlig och personlig utveckling och anser att rytmiken är ett förnämligt redskap för detta. Jag skulle önska, att även färdiga rytmikpedagoger kunde ha möjlighet att själva utöva rytmik tillsammans med andra rytmikpedagoger som en kontinuerlig utveckling och fortbildning.

Jan Ek

Vad gör Du nu?

Jag är lärare i ljudmedia på Mediegymnasiet, som är lokaliserat i gamla ubåtshallen i hamnen i Malmö. Jag spelar bland annat in radioprogram med eleverna. Jag undervisar också i musik, estetisk verksamhet, körsång, solosång och ensemble. Förutom detta är jag musiker och sångare i flera olika sammanhang från Bellman till Rock'n Roll. De som är intresserade kan se vår sida på Internet. www.musikant.se

Tidigare har jag vikarierat i olika kyrkor som organist och kantor (har lägre kantorsexamen) under min utbildning. Jag vikarierade som rytmiklärare på Musikhögskolan i Malmö under några år. Hela tiden har jag musicerat själv i alla möjliga och omöjliga sammanhang bl.a. utomlands som s.k. entertainer. Ofta sjunger och spelar jag numera tillsammans med min fru Kati, som också är musiklärare men numera verksam som kyrkomusiker.

Har Du haft användning för din utbildning?

Förutom Rytmikpedagogutbildningen har jag musiklärarexamen, musikproducentutbildning och har läst vidare i musikpedagogik. Det är väl lite svårt att avgöra vilken utbildning jag har mer eller mindre nytta av. De går ju in i varandra ganska mycket. Kanhända ger Rytmikpedagogutbildningen mig en mera öppen inställning till vad musikpedagogik kan vara. Jag tror på att inte låsa sig vid en "religion" när det gäller utbildning, utan försöka använda alla till buds stående medel för att motivera och aktivera eleverna musikaliskt. Om eleverna sedan lär sig något och dessutom har lust att gå vidare och använda musiken att berika sitt liv med, så har en lärare nått sitt mål, tycker jag.

Har Du fortbildat dig?

Jag har, som jag beskrivit ovan, fortbildat mig genom att bredda mig.

Lilian Rimshult

Examen 1974

Vad gör Du nu?

Jag arbetar på Sundsgårdens folkhögskola som ligger en mil söder om Helsingborg. Min tjänst innehåller jobb på många linjer och profiler med rytmik, vokalträning och rytmterapi.

Har Du haft användning för din utbildning?

Absolut. Eftersom jag bland annat arbetar med RRR (rytm, rörelse, röst) har jag inte minst haft nytta av sångutbildningen som var mitt biinstrument i Rytmikutbildningen.

Har Du fortbildat dig?

Ja, nu senast i Ronnie Gardiners Rythm therapy. Jag har gått introduktions- och grundkurserna och skall fortsätta med fördjupningen till hösten. Detta har varit en utmärkt fortsättning på min rytmikutbildning. Ronnie Gardiners metod fungerar på olika sätt i de flesta sammanhang, men inte minst på Afasilinjen här på skolan.

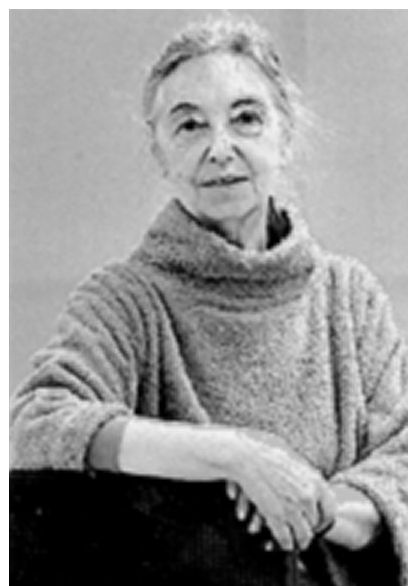
Birgit Åkessons donation

Av Ann-Krestin Vernersson

Den 8 december 2000 genomförde Birgit Åkesson, en av Sveriges främsta koreografer och dansare, sin sista föreläsning. Det blev ett spännande möte mellan unga danselever, rytmikstudenter och några lärare. Det skedde vid Musikhögskolan i Malmö – i hennes födelsestad. Dagen innan hade Birgit mottagit Sydsvenska Dagbladets kulturpris. På väg ut till Sturups flygplats körde vi en runda i stan. Hon fick återse huset där hon bodde som

barn och staketet hon alltid balanserade på när hon var på väg hem från skolan. Birgit Åkesson avled kort tid efter detta.

Telefonen har tystnat. Birgit brukade ringa minst två gånger per dag. Ibland hann jag inte lyfta luren förrän jag hörde - ”Ann-Krestin, hör här..” Nu står det trettiofem flyttkartonger tillsammans med en alldeles ny bokhylla på mitt arbetsrum.

Birgit Åkesson donerade detta osorterade material till Musikhögskolan i Malmö bl.a.:

- foton från Operan.
- Birgits egna skisser och nedtecknade koreografier
- musik- och konstböcker och böcker från Asien och Afrika
- videon med Pekingoperan och Maj Lang Fang
- videon med hennes koreografier
- en originalkomposition av Lille-Bror Söderlund
- brevväxlingar med Slas
- brev, dagböcker och fältinspelningar
- manuset till Källvattnets mask på svenska, engelska, tyska och franska

Material finns delvis sorterad och sammanfattad i boken ”Att ge spår i luften”.

Det visuella kan inte klargöras med ord. Visuell natur är inte begreppstillgänglig. Dansen är inte föreställande. Dubbelbottnade rörelser ger det avlägsna närhet. Den visuella formen bär sinnenas grund. Birgit sökte inte i Afrika för att ta med danserna hem. Hon såg. Hon förstod. Hon hade förståelsen genom sin egen dans.

Den lydiga kreativiteten

-om barn, estetik och lärande

Ulla Wiklund,

Utbildningsradions förlag 2001

Nu har det åter kommit ut en bok av en rytmikpedagog, vilket är glädjande. Boken som handlar om barns utveckling och lärandeprocessen är skriven mer i essäform än som en pedagogisk faktabok. Hela boken relaterar till Ullas egen uppväxt och egna erfarenheter som förälder och lärare. Ni som någon gång hört Ulla Wiklund föreläsa kommer att känna igen stora delar av boken. Men det gör den inte mindre intressant att läsa.

Boken är indelad i tre huvuddelar.

- Ullas egen relation till kreativitet under uppväxten
- Barns kreativa utveckling
- Lärandeprocessen

Det är lite svårt att få grepp om linjen i boken. Det finns helt enkelt inte en klar linje att följa, vilket kanske är medvetet valt. Jag blir även förvirrad när uttrycken ”skapa”, ”kreativitet” och ”konst” behandlas i ett av kapitlen. Mot slutet av boken kommer den riktigt intressanta delen. I ”Lärandets arkitektur” beskrivs barnens situation idag och skolans roll för att skapa en bra grogrund för barnen. Boken behandlar mycket viktiga områden och även om innehållet inte känns nytt så är den mycket läsvärd. Ett plus för den oerhört raffinerade framsidan. Den fångar verkligen blicken och lockar till att läsa.

Berit Westin

Rymdhäxor

Lördagen den 23 februari klockan 13.00 ger gruppen Markatta föreställningen Rymdhäxor på Musikmuseet i Stockholm. Har du möjlighet, så ta med dig själv och dina barn (över fem år) och se den.

Still life and more

Ett nytt dansverk med koreografi av Bo Arenander visas 21/2 – 24/2 i Kilen i Kulturhuset Stockholm. I föreställningen medverkar Kerstin Lindgren, Francoise Joyce, Annette Henriksson, Patrick Bragdell och Anette Jellne.

Rytmikkonferens

Den 11-13 april ska en nationell rytmikkonferens äga rum på Musikhögskolan i Stockholm. Deltagarna blir lärare och studenter från rytmiklärarutbildningarna i Göteborg, Ingesund, Malmö och Stockholm. Lärare från de olika högskolorna kommer att undervisa i tvärgrupper. Det blir även framträdanden och debatter.

Ny danspedagogisk utbildning

Musikhögskolan i Malmö och Skolen for Moderne Dans i Köpenhamn startar en gemensam danspedagogisk utbildning höstterminen 2002. Studierna kommer att förläggas till både Malmö och Köpenhamn. Kursansvariga är Sheila de Val och Ann-Krestin Vernersson.

Kursen riktar sig till den som har dokumenterad yrkesverksamhet som dansare/danspedagog. Utbildningen är ettårig och bedrivs på heltid. Utbildningen ger kompetens för undervisning i dans inom olika skolformer, främst grundskola, gymnasieskola och kulturskola.

Sista ansökningsdag är den 15 april 2002.

Kursplan och information om kursens uppläggning samt antagningsprovets utformning kommer att finnas tillgänglig på www.mhm.lu.se senast den 1 mars 2002

Öppet Hus

Musikhögskolan i Göteborg har Öppet Hus lördag 20 april mellan kl. 11.00-17.00.

Då kommer det att vara inslag med rytmikverkstad för barn och information med pröva på-aktiviteter för vuxna.

Konsert

De rytmikstuderande i Göteborgs ska ha en stor avslutningskonsert. Spår i tiden heter den och den kommer att gå av stapeln den 23 och 24 maj kl. 19.00. Var ute i god tid för att få biljetter!

Rytmikföreställning

Den 5 juni blir det Rytmikföreställning vid Musikhögskolan i Malmö. Förhandsbokning av biljetter är nödvändig och sker på telefon 040-32 54 50.

ISME i Bergen

11 - 16 augusti 2002 är det internationell musikpedagogisk kongress i Bergen, Norge. Det är den världsomspännande musikpedagogiska organisationen ISME som håller i den. Årets tema är "samspel". Det är sällan som denna stora musikpedagogiska kongress äger rum så pass nära Sverige. Passa på och anmäl er för det lär dröja nog många decennier tills den äger rum i Skandinavien igen. De som har varit med på tidigare kongresser säger att det är ett minne för livet. Sista anmälningssdag är den 1: a juli 2002. Den som anmäler sig före den 14 april får 700 kronors rabatt. Mer information och anmälningssblankett får man genom att skriva till:

ISME2002
P.O. Box 1008 – sentrum
N-5008 Bergen

Om ni har möjlighet titta också på ISME: s hemsida www.uib.no/isme2002

Internationell Rytmikkongress 2003

Nästa rytmikkongress på Institut Jaques-Dalcroze i Genève kommer att hållas den 16: e till den 26: e juli 2003.

Notes Bariolée

av Jaques Dalcroze
i översättning av Margareta Larsson

Notes Bariolées (brokiga anteckningar) är Emile Jaques-Dalcroze sista skrift. Den skrevs 1948 då Dalcroze var 82 år gammal. Marie-Laure Bachmann skrev detta om Notes Barioles i Le Rythme 1994.

”Man kan fortfarande märka hur Jaques-Dalcroze söker nya vägar för rytmiken. Han funderar bl.a. på hur man skulle kunna tillämpa rytmiken inom nya områden, såsom sporten och måleriet. Han har planer på att samarbeta med psykologer för att kunna veta mer om relationen mellan musiken och biologin, musik och samhälle, samt sambanden mellan musiken och de andra sköna konsterna.

Dalcroze vill veta mer om hur syn, hörsel, känsel och luktsinne påverkar den musikaliska kreativiteten. Han undrar också hur ljud och klangfärg påverkar känslorna och hur språkrhythmer inverkar på musikaliska färdigheter. Han uttrycker en önskan att få sin metod analyserad från ett vetenskapligt eller konstnärligt perspektiv. Han förundrar sig över de nya upptäckterna inom hjärnforskningen - dessa upptäckter som i hög grad stöder hans egen forskning. Framförallt har han en ny och hoppfull syn på barn och utbildning och ger många kärleksfulla råd och förslag”.

Det är inte genom att öka antalet ord som man förtydligar sin tanke. Ett enda träd kan få ett landskap i jämvikt. En enda dörr, en enda balkong kan få en fasad i harmoni. En liten blomvas kan göra ett rum gladare. Ett enda ord kan kasta ett ljus över en fras och ett handslag kan trösta en plågad.

När jag blivit hänförd av ett musikverk som jag för första gången hört framföras, undrar jag ofta om jag verkligen ska ha bråttom att få höra den igen? När jag återser en landskapsmålning, som jag förr fann underbar, kan det hända att jag upplever den som förvanskad i den nya belysningen. Det kan hända att stycket dirigeras av någon annan dirigent. Jag själv kan vara i en helt annan sinnesstämning eller har en annan fysisk känslighet än vid det första tillfället. Skulle jag i så fall, under dessa omständigheter, gå miste om minnet av mina första intryck?

Det tycks vara så, att vår personlighet förändras genom de miljöer som vi vistas i. Den regelbundna kontakten med konstnärer väcker och stärker vår kärlek och uppskattning för det sköna. Det inspirerar oss till en annan tillvaro och till att använda ett annat språk än den vi använder i vardagen. Våra stora eller små gester har olika former och ibland känner vi oss – utan att veta varför – mentalt och till och med fysiskt förvandlade. Det är så att vissa författare varierar sin stil efter den plats – slättland, hav eller berg – där de är verkamma.

Jag har goda vänner som tycker om mina sånger men som avskyr mina pedagogiska experiment. Vännerna säger till mig att man inte kan ha två mål i sikte. Jag svarar dem: ”Kan inte en bra kock ha flera specialiteter?”

Minnet har olika fack där minnesbilderna förvaras. När man blir gammal öppnas vissa fack under det att andra sluter sig. Man kommer inte längre ihåg namn och datum. Musiker glömmer dock mycket sällan givna tempi i sina symfonier. På liknande sätt återser konstnärer i sina tankar de landskap och bilder som har inspirerat dem.

Vad den är härlig, denna makt som musiken äger! Den lugnar oss när vi är uppgjagade, väcker oss när vi är försumliga och ger oss ljus i mörkret

Fortsättning följer i nästa nummer